IAR S.A.
Nr. D10 – E281 / 27.02.2018

RAPORT ANUAL DE MEDIU
2017

1. DATE DE IDENTIFICARE

Denumirea unitatii: **IAR SA**
Adresa: **Str. Hermann Oberth nr.34 localitatea Ghimbav, jud. Brasov**
Telefon/Fax: **0268.475107/ 0268.476981**
E-mail: neculai.banea@iar.ro
Pagina web: www.iar.ro
Cod unic de inregistrare: **1132930**
Nr. de inregistrare in Registrul Comertului: **J08/4/21.01.1991**
Coordonate geografice de amplasament : Longitudine estica: 25^0 31'
Latitudine nordica: 45^0 41'
Cod CAEN **3030: Fabricarea de aeronave si nave spatiale**

2. CATEGORIA DE ACTIVITATE

2.1 Activitate principala: Fabricarea de aeronave si nave spatiale
2.2 Categoria de activitate conform Legii 278/2013 privind emisiile industriale, Anexa1, punctul 2.6:
„Tratarea de suprafata a metalelor sau a materialelor plastice prin procese electrolitice sau chimice in care volumul cuvelor de tratare este mai mare de 30 mc".

3. DATE PRIVIND AUTORIZAREA

Activitatea societatii are la baza urmatoarele acte de reglementare:
3.1 ***Autorizatie Integrata de Mediu nr. BV1 din 18.07.2014*** valabila pana la 18.07.2024, emisa de Agentia pentru Protectia Mediului Brasov, completata cu Decizia de rectificare nr.2 din 26.01.2015
3.2 ***Autorizatie de Gospodarire a Apelor nr. 26 din 10.03.2017***, valabila pana la 10.03.2020, emisa de Sistemul de Gospodarire a Apelor Brasov.
3.3 ***Autorizatie nr. 71 din 22.01.2013 privind emisiile de gaze cu efect de sera pentru perioada 2013-2020*** emisa de Ministerul Mediului.
Prin decizia 1/4048/VT/20.11.2017 emisă de Ministerul Mediului Agenția Națională pentru Protecția Mediului s-a hotărât ca instalația Societății IAR SA să nu mai facă obiectul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU-ETS) pentru perioada 2013.2020. Totodată de la aceeași dată autorizația privind emisiile de gaze cu efect de sertă (autorizația GES) nr. 71/22.01.2013 pentru perioada 2013-2020 își încetează valabilitatea.

4. MANAGEMENTUL ACTIVITATII DE MEDIU

4.1 Politica de mediu

Activitatea de protectie a mediului in IAR SA este integrata in Sistemul de Management al Calitatii din cadrul intreprinderii, certificat ISO 9100/2004.
Aspectele de mediu fac obiectul politicii si a obiectivelor generale ale managementului uzinei, cuprinse in „Declaratia Directorului General al IAR SA privind politica in domeniul mediului" care se angajeaza sa puna in practica urmatoarele obiective:
• Respectarea legislatiei de mediu din Romania si din Uniunea Europeana, precum si a tuturor reglementarilor relevante de mediu aplicabile activitatilor din organizatie
• Reducerea consumurilor de resurse naturale si utilizarea eficienta a energiei

• Prevenirea poluarii prin aplicarea celor mai bune tehnici disponibile
• Imbunatatirea continua a calitatii factorilor de mediu prin monitorizarea emisiilor de poluanti si urmarirea respectarii cerintelor impuse prin Autorizatia Integrata de Mediu
• Constientizarea tuturor angajatilor cu privire la politica de mediu si impactul real sau potential asupra mediului al activitatilor pe care acestia le desfasoara
• Asigurarea resurselor necesare respectarii cerintelor de performanta in domeniul protectiei mediului
• Remedierea amplasamentului pentru a putea fi utilizat in circuitul economic in cazul incetarii definitive a activitatii
• Asigurarea accesului la cunoasterea performantelor de mediu ale societatii tuturor partilor interesate care solicita acest lucru

Obiectivele si tintele generale si cele specifice de mediu sunt incluse in Planul de dezvoltare al societatii, analizat si revizuit in fiecare an, pe baza rezultatelor anului anterior si a strategiei pe termen lung, cu responsabilitati, termene de rezolvare si buget alocat.

Responsabilitatea realizarii obiectivelor de mediu si securitate revine tuturor functiilor relevante din cadrul uzinei si se regasesc in obiectivele individuale ale acestora.

4.2 Constientizare şi instruire

Constientizarea si instruirea pentru toti angajatii a caror activitate poate avea efect semnificativ asupra mediului se realizeaza prin Proceduri si Instructiuni de instruire specifice, precum si printr-o comunicare permanenta intre responsabilul de mediu si conducatorii locurilor de munca din societate.

4.3 Responsabilitati

In cadrul societatii activitatea de protectie a mediului este coordonata de Responsabilul de mediu, numit prin decizie, ale carui atributii si responsabilitati sunt stabilite in Fisa Postului si sunt in concordanta cu cerintele standardului ocupational pentru aceasta functie.

Responsabilitatea pentru implementarea masurilor din planul de actiuni in urma auditurilor revine compartimentelor implicate in rezolvarea neconformitatilor constatate, iar pentru masurile prevazute in programele de conformare din Autorizatia Integrata de Mediu si din Autorizatia de gospodarire a apelor revine managerului intreprinderii.

4.4 Raportări

Raportarile efectuate catre autoritatile de protectie a mediului in cursul anului 2017 au fost cele prevazute in obligatiile de raportare din actele de reglementare:

- Raportul Anual de Mediu
- Raportul anual al emisiilor de gaze cu efect de sera pentru anul precedent
- Evidenta lunara a gestiunii deseurilor si statistica anuala a deseurilor
- Raportarea gestiunii ambalajelor si a deseurilor de ambalaje in sistem SIM
- Raportare IPPC si EPRTR in sistem SIM
- Raportarea inventarului emisiilor in atmosfera in sistem SIM
- Raportare in sistem SIM a condensatorilor cu continut de PCB
- Raportare in sistem integrat SIM a uleiurilor uzate
- Raportari statistice anuale pentru: evacuarea apelor uzate, deseuri, cheltuieli de mediu

4.5 Notificarea autoritatilor

In cursul anului 2017 nu au avut loc incidente de mediu.

Prin adresa nr. 451/15.03.2017 a fost notificată APM Brasov că au fost finalizate lucrările de amenajare a unui spatiu existent in atelier de decapare structuri aeronave si piese simple.

Prin adresa nr. IAR/E1416/19.09.2017 au fost notificate APM Braşov, ANPM Direcţia Schimbări Climatice şi Garda de Mediu Braşov despre achiziţia, de către IAR SA, a unui cazan de abur.

5. MATERII PRIME SI MATERIALE AUXILIARE UTILIZATE

5.1 Materii prime si materiale auxiliare nepericuloase:

Nr. Crt.	Denumirea materiei prime / auxiliare	UM	Cantitate anuala	Mod de ambalare şi depozitare
1	Oteluri	t	20	In funcţie de tipodimensiuni ,in containare metalice sau in rafturi metalice verticale, in magazia centrala.
2	Aluminiu si aliaje de aluminiu	t	10	In funcţie de tipodimensiuni ,in containare metalice sau in rafturi metalice verticale, in magazia centrala.
3	Bronzuri si alame	kg	85	In funcţie de tipodimensiuni ,in containare metalice sau in rafturi metalice verticale, in magazia centrala.
4	Sirma otel	kg	15	Colaci sau mosor, pe rafturi, in magazia centrala.
5	Sarma aluminiu	kg	14	Colaci sau mosor, pe rafturi, in magazia centrala.
6	Fibra de sticla	m^2	250	In ambalaje din hârtie sau polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
7	Polimetacrilat de metil (plexiglas)	kg	100	Placi protejate cu hârtie, in rafturi verticale, in magazia centrala.
8	Placi poliamida	kg	45	In rafturi verticale, in magazia centrala.
9	Placi PVC	kg	90	In rafturi verticale, in magazia centrala.
10	Imitatie piele	kg	50	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.
11	Tesatura cauciucata (fabricatie rezervoare combustibil)	m^2	20	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.
12	Tesatura poliamidica cauciucata (inlocuitor azbest)	m	2	Role, pe rafturi, in magazia centrala.
13	Cauciuc nevulcanizat (amestecuri)	kg	20	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.
14	Electrozi de sudura	kg	35	In cutii de carton, pe rafturi, in magazia centrala.
15	Bara poliamida	kg	3,5	In rafturi verticale,, in magazia centrala.
16	Sticlostratitex	kg	25	In rafturi verticale,, in magazia centrala.
17	Banda teflon	kg	1,5	In ambalaje din hârtie sau polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
18	Tesaturi textile	kg	250	In ambalaje din hârtie sau polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
19	Piele	kg	7,5	In ambalaje din hârtie sau polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
20	Granule poliamida	kg	7	In saci din polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
21	Granule polietilena	kg	6	In saci din polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
22	Tub rilsan	m	14	Pe rafturi în magazia centrală
23	Tub siliconic	m	35	Pe rafturi în magazia centrală
24	Material de aport pentru aluminiu	kg	12	În tub de carton sau colaci, în magazia centrală
25	Material de aport pentru otel	kg	22	In tub de carton sau colaci, in magazia centrala.
26	Placi cauciuc	kg	10	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.
27	Clorura de sodiu	t	30	In saci de polietilena, in depozitul de chimicale
28	Banda Linatex	m	150	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.

29	Banda Velcro	m	300	In ambalaje din hârtie, pe rafturi, in magazia centrala.
30	Mocheta	m^2	40	Pe rafturi, in magazia centrala.
31	Prelata	m	30	Pe rafturi, in magazia centrala.
32	Panza cort	m	80	Pe rafturi, in magazia centrala.
33	Vata Therwoolin	m^2	100	In ambalaje din hârtie sau polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
34	Ata relon	kg	20	Mosor in ambalaj din polietilena, pe rafturi, in magazia centrala.
35	Banda Kingsley	m	21	Role in ambalaj din polietilena, pe rafturi, in magazia centrala
36	Film CN-AF 3024-25	m^2	1,5	Role in ambalaj din polietilena, in frigider.
37	Film Metlbond 1113-C2-06	m^2	60	Role in ambalaj din polietilena, in frigider.

5.2 Substante chimice si preparate periculoase:

Nr. crt.	Denumire materie prima / auxiliara	UM	Cantitate anuala	Simbol / Fraze de pericol	Mod de ambalare şi depozitare
1	Acetona	kg	268,6	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H319: provoaca o iritare grava a ochilor H336: oate provoca somno- lenta sau ameteala EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	In ambalaj original , in magazia de chimicale
2	Acid sulfuric	kg	2678	H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor	In bidoane din PVC / magazia de chimicale
3	Adeziv EC 2216 B/A	kg	1,6	H315: Provoaca iritarea pielii H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H318: Provoaca leziuni grave ale ochilor	In recipienti metalici/ pe rafturi, magazia de chimicale
4	Adeziv EC 776	kg	12,6	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H332: nociv in caz de inhalare H335:Poate provoca iritarea cailor respiratorii	In recipienti metalici/ pe rafturi, magazia de chimicale
5	Adeziv JFM 1675 B2	kg	1,2	H225: lichid si vapori foarte inflamabili	In recipienti metalici/ pe rafturi, magazia de chimicale
6	Alodine A1200	kg	5	H271: Poate provoca un incendiu sau o explozie; oxidant puternic H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor H315: Provoaca iritarea pielii H318: Provoaca leziuni grave ale ochilor H319: provoaca o iritare grava a ochilor H330:mortal in caz de inhalare H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H340: Poate provoca anomalii genetice H350: Poate provoca cancer H361: Susceptibil de a dauna fertilitatii sau fatului H410: Foarte toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In butoaie metalice/ pe rafturi, in magazia de chimicale
7	Anhidrida cromica	kg	5	H271: Poate provoca un incendiu sau o explozie; oxidant putrnic H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor	In saci polietilena, pe rafturi,in magazia de chimicale

				H315: Provoaca iritarea pielii H318: Provoaca leziuni grave ale ochilor H319: provoaca o iritare grava a ochilor H330:mortal in caz de inhalare H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H340: Poate provoca anomalii genetice H350: Poate provoca cancer H361:Susceptibil de a dauna fertilitatii sau fatului H410: Foarte toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	
8	Ardrox 2526	kg	1401,2	H302:Nociv in caz de inghitire H312:Nociv in contact cu pielea H314:Provoaca arsuri grave ale pielii si lezarea ochilor H332:Nociv in caz de inhalare H341:Susceptibil de a provoca anomalii genetice H351: Susceptibil de a provoca cancer H336: Poate provoca somnolenta sau ameteala H373: Poate proca leziuni ale organelor in caz de expunere prelungita sau repetata	in butoaie metalice/ pe rafturi, in magazia de chimicale
9	Acid clorhidric	kg	315	H290: Poate fi corosiv cu metalele H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii	In ambalaj original , in magazia de chimicale
10	Azotat de sodiu	kg	5	H302: Nociv in caz de inghitire H319: provoaca o iritare grava a ochilor	In saci polietilena, pe rafturi, in magazia de chimicale
11	Azotat de potasiu	kg	5	H301:Toxic in caz de inghitire H400: Foarte toxic pentru mediu acvatic	In saci polietilena, pe rafturi, in magazia de chimicale
12	Carbonat de sodiu	kg	400	H319: provoaca o iritare grava a ochilor	In saci de hirtie, in magazia de chimicale
13	Clei EC 2216 B/A	kg	7	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H319: provoaca o iritare grava a ochilor H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici (1 kg), pe rafturi, in magazia de chimicale
14	Clei EC 2141	kg	1,548	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H315: Provoaca iritarea pielii H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala H361:Susceptibil de a dauna fertilitatii sau fatului H373: Poate prooca leziuni ale organelor in caz de expunere prelungita sau repetata H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici (1 kg), pe rafturi, in magazia de chimicale
15	Cianura de sodiu	kg	8	H300: Mortal in caz de inghitire H310: Mortal in contact cu pielea H330: Mortal in caz de inhalare H410: Foarte toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH032: In contact cu acizi, degaja un gaz foarte toxic	In ambalaj original, in magazia de chimicale
16	Detergent SYNCLAIR A/C	kg	20	Fara fraze de risc	in bidoane de plastic, in magazia de chimicale
17	Diluant 104 E (White-spirit)	kg	184,8	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala	In ambalaj original, in magazia de chimicale

				H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	
18	Diluant 209 E (diluant de spalare)	kg	191,4	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
19	Diluant 309 N	kg	76,5	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in butoaie metalice (25 kg), pe rafturi, in magazia de chimicale
20	Diluant 4980	kg	25,8	H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H319: provoaca o iritare grava a ochilor EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici (5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
21	Diluant 7928	kg	8,5	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H315: Provoaca iritarea pielii H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H318: Provoaca leziuni grave ale ochilor H304: Poate fi mortal in caz de inghitire si de patrundere in caile respiratorii H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici (5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
21	Diluant 6940B	kg	42,64	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor H318: Provoaca leziuni grave ale ochilor H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala	In ambalaj original, in magazia de chimicale
23	Diluant 510E (toluen)	kg	576,2	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
24	Diluant P2	kg	117	H226: lichid si vapori inflamabili H336: poate provoca somnolenta sau ameteala EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	ambalaj original tip cutie metalica de 1 L sau 5 L , pe rafturi, in magazia de chimicale

25	Email AERODUR C21/100UVR	kg	8	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H319: provoaca o iritare grava a ochilor H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici (5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
26	Email Nitro RAL1023	kg	5	H224: lichid si vapori extrem de inflamabili H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In ambalaj original, in magazia de chimicale
27	Fosfat trisodic	kg	625	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii	in saci de hartie in magazia de chimicale
28	Grund 3204	kg	250	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H312: nociv in contact cu pielea H315: Provoaca iritarea pielii H332: nociv in caz de inhalare H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala	in butoaie metalice/ pe rafturi, in magazia de chimicale
29	Grund P50 6840B (05829)	kg	30	H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici (25 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
30	Grund Primer epoxi 7835	kg	41,1	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H350: Poate provoca cancer H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
31	Grund P50 4888	kg	5	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H350: Poate provoca cancer H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In ambalaj original , in magazia de chimicale
32	Hidroxid de sodiu fulgi	kg	1000	H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor	in saci de plastic in magazia de chimicale
33	Hipoclorit de sodiu	kg	1300	H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor EUH 031: In contact cu acizii degaja un gaz toxic	bidon plastic (25 l) pe rafturi, in magazia de chimicale
34	Intaritor 2K HS	kg	44,28	H226: lichid si vapori inflamabili H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H334: Poate provoca simtome de alergie sau astm sau dificultati de respiratie in caz de inhalare H336:Poate provoca somno- lenta sau ameteala	ambalaj original tip cutie metalica de 1 L, pe rafturi, in magazia de chimicale
35	Intaritor 3325	kg	106,3	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H332: nociv in caz de inhalare	recipienti metalici 5 kg, magazia de chimicale
36	Intaritor S66/22R	kg	10	H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare	recipienti metalici 5 kg, magazia de chimicale

				H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor	
37	Intaritor HV 953B	kg	43,2	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
38	Intaritor HV 953U	kg	32	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
39	Intaritor HY 951	kg	4,855	H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In ambalaj original, in magazia de chimicale
40	Intaritor HY 991	kg	1	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
41	Intaritor A1500-M	kg	165	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H225: lichid si vapori foarte inflamabili H373: Poate prooca leziuni ale organelor in caz de expunere prelungita sau repetata H361: Susceptibil de a dauna fertilitatii sau fatului H304: Poate fi mortal in caz de inghitire si de patrundere in caile respiratorii H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala	In ambalaj original, in magazia de chimicale
42	Lac Vernelec 43022 Incolor	kg	3,333	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H332: nociv in caz de inhalare H319: provoaca o iritare grava a ochilor H334: Poate provoca simtome e alergie sau astm sau dificultati de respiratie in caz de inhalare H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
43	Lichid hidraulic FH51	kg	345	H413: Poate provoca efecte nocive pe termen lung asupra mediului acvatic EUH 066: Expunerearepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	In ambalaj original, in magazia de chimicale
44	Loctite	kg	0,250	H319: provoaca o iritare grava a ochilor H335: Poate provoca iritarea cailor respiratorii	in recipienti din plastic (50 ml), in magazia de chimicale
45	Mastinox 6856KD150/2	kg	5	H302: Nociv in caz de inghitire H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H350: Poate provoca cancer H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In ambalaj original, in magazia de chimicale
46	Mastic Poliest.	kg	54	H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H314: Provoaca arsuri grave ale pielii si leziunea ochilor H350: Poate provoca cancer H360: Poate dauna fertilitatii sau fatului H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici (0,5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale

47	Mastic PR 1771B2	kg	64,79	H225: lichid si vapori foarte inflamabili	in recipienti metalici (0,5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
48	Mastic PR 1829B2	kg	5	H225: lichid si vapori foarte inflamabili	in recipienti metalici (0,5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
49	Mastic PR 1005 L	kg	78,12	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H319: provoaca o iritare grava a ochilor H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala EUH 066: Expunerecarepetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici (0,5 kg) pe rafturi, in magazia de chimicale
50	Metiletilcetona	kg	870	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H319: provoaca o iritare grava a ochilor H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici, in magazia de chimicale
51	Molykote 106 AF	kg	0,4	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H312: nociv in contact cu pielea H332: nociv in caz de inhalare H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor	in recipienti metalici in magazia de chimicale
52	Petrol JET A1	t	15	H226: lichid si vapori inflamabili H315: Provoaca iritarea pielii H304: Poate fi mortal in caz de inghitire si de patrundere in caile respiratorii H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	In rezervor in depozitul de carburanti
53	Rasina A105 PE	kg	10	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
54	Rasina AW 106	kg	25	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
55	Rasina AY 103	kg	15	H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
56	Tricloretilena	kg	1250	H350: Poate provoca cancer H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	Bidon de plastic in magazia de chimicale
57	Percloretilena	kg	250	H351: Succeptibil de a provoca cancerul H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	Bidon de plastic in magazia de chimicale
58	Ulei AIR 3525 B	kg	250	H317: Poate cauza o reactie alergica a pielii H411: toxic pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici in magazia de chimicale
59	Vaseline	kg	75	Nepericulos	in recipienti metalici in magazia de chimicale
60	Ulei TURBONYKOIL 13 B (AIR 3514)	kg	270	H373: Poate prooca leziuni ale organelor in caz de expunere prelungita sau repetata H412: nociv pentru mediu acvatic cu efecte pe termen lung	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale

61	Vopsea 2015K8611 antiderapanta	kg	16	H302: Nociv in caz de inghitire H332: nociv in caz de inhalare H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
62	Vopsea 4080K 8611 bleu nuit mat	kg	60	H225: lichid si vapori foarte inflamabili H373: Poate prooca leziuni ale organelor in caz de expunere prelungita sau repetata H315: Provoaca iritarea pielii H319: provoaca o iritare grava a ochilor H336: Poate provoca somno- lenta sau ameteala	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
63	Vopsea 4080K8106 galben Sahara	kg	200	H302: Nociv in caz de inghitire H332: nociv in caz de inhalare H319: provoaca o iritare grava a ochilor EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
64	Vopsea 4080K201 negru mat	kg	40	H302: Nociv in caz de inghitire H332: nociv in caz de inhalare H319: provoaca o iritare grava a ochilor EUH 066: Expunerea repetata poate provoca uscarea sau craparea pielii	in recipienti metalici pe rafturi, in magazia de chimicale
65	Oxigen	V	110	H270: Poate provoca sau agrava un incendiu; oxidant H280: Contine un gaz sub presiune, pericol de explozie in caz de incalzire	In butelii de metal
66	Acetilena	kg	125	H221: Gaz inflamabil	In butelii de metal
69	Argon	V	180	Nepericulos	In butelii de metal

6. RESURSE: APA, ENERGIE, GAZE NATURALE

Consumul de utilitati in anul 2016:

Nr. crt.	Denumire resursa	UM	Consum 2016	Consum 2017
1	**Energie electrica** Alimentare din reteaua SC Electrica Furnizare Transivania Sud SA	MWh	**2734,61**	**2710**
2	**Gaz natural** Alimentare din reteaua de distributie a SC GDF SUEZ ENERGY SA	mc MWh*	**673259 mc** **6491 MWh**	**649951mc** **6266 MWh**
3	**Apa extrasa din subteran** Abonament nr. 251/2014 cu ANAR - Administratia Bazinala de Ape Olt Act aditional Nr. 1/ 2016	mc	**302974 mc** Cantitate autorizata : 360000 mc	**312503 mc** Cantitate autorizata: 336000 mc

* valoare calculată considerând densitatea gazului natural = 0,7231 Kg/mc, PCN = 48 Gj/t

Reducerea consumurilor de apa si energetice constituie o preocupare permanenta a IAR SA.

Consumurile de utilitati sunt permanent monitorizate la nivelul societatii printr-un sistem centralizat informatic de telegestiune „Dispecerat Energetic" prin care se realizeaza colectarea, inregistrarea si gestionarea consumurilor energetice. Acesta indica in orice moment parametrii de functionare si consumurile de utilitati, furnizand inregistrari grafice si tabelare zilnice, lunare si anuale. Vizualizarea datelor si controlul informatiilor se poate face de catre tot personalul implicat in aceste activitati, pe baza de parola.

7. MODIFICARI ADUSE INSTALATIILOR SI FLUXURILOR DE PE AMPLASAMENT

In anul 2017 s-au finalizat lucrarile de amenajare a unui spatiu nou pentru decaparea pieselor simple si structurilor de aeronave.

8. INSTALATII PENTRU EVACUAREA, RETINEREA SI DISPERSIA POLUANTILOR IN MEDIU

8.1 Dispersia poluantilor in atmosfera

Evacuarea poluantilor in atmosfera se face dirijat, prin intermediul cosurilor pentru procesele tehnologice de la galvanizare, vopsitorie si tratamente termice. Sursele controlate sunt cu emisie discontinua, iar valorile emisiilor de noxe rezultate in urma activitatilor desfasurate in intreprindere sunt monitorizate conform cerintelor din Autorizatia integrata de mediu.

8.2 Evacuarea apelor uzate

Inainte de deversare in receptorul final paraul Beselcin, apele uzate provenite din activitatea IAR SA sunt tratate in functie de provenienta lor astfel:

1. In ***Statia de neutralizare*** sunt tratate apele tehnologice impurificate chimic provenite de la atelierul de tratamente de suprafata.

Aceasta a fost retehnologizata in anul 2012 si adusa la parametrii initiali de functionare.

Personalul care deserveste statia este calificat, lucrul se face conform instructiunilor de lucru si de securitate a muncii, fiecare material periculos este insotit de fise tehnice de securitate si etichete de avertizare.

2. In ***Statia de epurare mecano-biologica*** sunt tratate apele tehnologice, menajere si pluviale.

Ambele statii sunt dotate cu contoare racordate la sistemul de monitorizare dispecerat energetic al societatii.

In cursul anului 2013 s-au realizat lucrarile de retehnologizare la statia de epurare mecano-biologica, iar punerea in functiune si aducerea la parametrii de functionare prevazuti in Regulamentul de functionare s-a facut la inceputul anului 2014, cu asistenta tehnica din partea proiectantului SC ECOROM SA. Monitorizarea calitatii apelor uzate evacuate facuta pe parcursul anului 2017 conform cerintelor din autorizatie si prezentate in cap. 9.2 arata ca in prezent statia de epurare nu reuşeşte să reducă în limitele impuse azotul amoniacal.

8.3 Dispersia poluantilor din sol

Controlul poluarii solului datorata posibilelor surse: scurgeri de uleiuri, carburanti, substante chimice periculoase, fisurarea accidentala a conductelor de canalizare, are permanent in vedere urmatoarele aspecte:

In toate punctele critice de contaminare a solului: magazii, depozit carburanti , atelier galvanizare, statia de neutralizare, exista materiale absorbante pentru interventie in cazul unor deversari accidentale, diferentiate pentru diverse tipuri de poluanti.

In scopul prevenirii contaminarii accidentale a solului datorita fisurarii conductelor de transport a apelor uzate, in cursul anului 2017 s-au realizat reviziile si verificările periodice la: conducte, bazine subterane, cămine, guri de vizitare, conform planurilor si instructiunilor specifice de revizii periodice si anuale.

Incarcarile si descarcarile de materii prime si auxiliare, precum si depozitarea temporara a deseurilor se fac in zone desemnate si spatii special amenajate, protejate impotriva scurgerilor accidentale.

Raportul privind analiza valorilor concentratiilor de poluanti specifici activitatii in solul terenurilor limitrofe perimetrului societatii efectuata in anul 2015 prin firma SC EOBREF SRL arata ca acestea se situeaza sub valorile de referinta mentionate in Ordinul 756/1997, atat pentru pragul de alerta, cat si pentru pragul de interventie.

9. MONITORIZAREA EMISIILOR DE POLUANTI

9.1 Emisii în atmosferă

Sursa	Punct de măsură/cod sursă	Poluanti	Măsurători 2017 [mg/ Nmc]	Valori limită la emisie, [mg/ Nmc]
I. CENTRALA TERMICA				
Cazan apa calda HOVAL 2,2 MW	S1	CO	25,20	100
		NO_2	90,04	350
Cazan abur tehnologic CR16 6,48 MW	S3	CO	25,20	100
		NO_2	105,26	350

II. INSTALATII DE ACOPERIRE ELECTROCHIMICA (GALVANIZARE)				
Bai de galvanizare	S17/1	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,26	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
		Cadmiu	<0,02	0,2
		Nichel	<0,01	0,1
		Crom 6+	<0,01	0,2
		Crom total	<0,01	0,2
	S17/2	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,30	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
		Cadmiu	<0,02	0,2
		Nichel	<0,01	0,1
		Crom 6+	<0,01	0,2
		Crom total	<0,01	0,2
	S17/3	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,27	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
		Cadmiu	<0,02	0,2
		Nichel	<0,01	0,1
		Crom 6+	<0,01	0,2
		Crom total	<0,01	0,2
	S17/4	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,22	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
		Cadmiu	<0,02	0,2
		Nichel	<0,01	0,1
		Crom 6+	<0,01	0,2
		Crom total	<0,01	0,2
	S18/1	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,28	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
		Cadmiu	<0,02	0,2
		Nichel	<0,01	0,1
		Crom 6+	<0,01	0,2
		Crom total	<0,01	0,2
	S18/2	SO_x	<2	10
		Acid clorhidric	0,31	10
		Acid cianhidric	<0,01	3
			<0,02	0,2
			<0,01	0,1

	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S18/3	SO_x	<2	10
	Acid	0,24	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2
	cianhidric	<0,01	0,1
	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S18/4	SO_x	<2	10
	Acid	0,27	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2
	cianhidric	<0,01	0,1
	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S19/1	SO_x	<2	10
	Acid	0,28	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2
	cianhidric	<0,01	0,1
	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S19/2	SO_x	<2	10
	Acid	0,26	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2
	cianhidric	<0,01	0,1
	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S19/3	SO_x	<2	10
	Acid	0,29	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2
	cianhidric	<0,01	0,1
	Cadmiu	<0,01	0,2
	Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
S19/4	SO_x	<2	10
	Acid	0,23	10
	clorhidric	<0,01	3
	Acid	<0,02	0,2

		cianhidric	<0,01	0,1
		Cadmiu	<0,01	0,2
		Nichel Crom 6+ Crom total	<0,01	0,2
IV INSTALATII DE VOPSIRE				
Stand dublu vopsire finala (trei cosuri)	**S20**	COV (exprimat sub forma de COT)	32,5	75
	S21	COV (exprimat sub forma de COT)	13,5	75
	S22	COV (exprimat sub forma de COT)	20,5	75
Stand vopsire piese si subansamble	**S23**	COV (exprimat sub forma de COT)	21,0	75
Cabina de uscare	**S24**	COV (exprimat sub forma de COT)	12,25	50
Stand pregatire si spalare piese	**S25**	COV (exprimat sub forma de COT)	7,2	10
V. TRATAMENT TERMIC				
Cuptor tratament termic cu atmosfera controlata	**S26**	NO_x	62,21	350
		CO	SLD	100

Valorile masurate ale tuturor emisiilor se incadreaza in valorile maxim admise impuse in autorizatie.

9.2 Emisii în apă

EVACUAREA APELOR UZATE IN ANUL 2017
INDICATORI CANTITATIVI SI CALITATIVI

Nr. crt.	DENUMIRE INDICATOR	TRIM I	TRIM II	TRIM III	TRIM IV	OBSERVATII
I	VOLUME DE APA UZATA EVACUATA (mii mc)	20,639	25,190	21,959	23,607	Total an 2017 : 91,40 mii mc
II	INDICATORI PENTRU APE TEHNOLOGICO-MENAJERE (mg/l)	Raport de incercare Nr.762/AI/ 17.03.2017	Raport de incercare Nr.2034/1/AI/ 21.06.2017	Raport de incercare Nr.3482/AI/ 09.10.2017	Raport de incercare Nr.4313/1/AI/ 05.12.2017	Valori maxim admise conform Autorizatiei 157/31.12.2013 26/10.03.2017
1	Fosfor total	1,03	-	-	-	2
2	Aluminiu	0,040	0,025	0,458	0,025	2
3	pH	7,4	8,2	8,0	7,3	6,5-8,5

4	Suspensii	32	16	24	44	35
5	CBO5	16,4	3,99	7,44	16,5	25
6	CCOCr	48	<30	<30	38,4	125
7	Reziduu filtrabil la 105°C	692	352	267	517	1000
8	Azot total	*40,6*	-	-	-	15
9	Azot amoniacal	-	*1,02*	*6,75*	*32,74*	2,0
10	Cianuri totale	<0,03	<0,03	<0,03	<0,03	0,1
11	Sulfuri	<0,04	<0,04	<0,04	<0,04	0,5
12	Fier	0,137	0,023	0,020	0,050	3,0
13	Cupru	0,0029	0,0017	0,0019	<0,001	0,5
14	Zinc	0,033	0,034	0,097	0,013	0,5
15	Nichel	0,060	<0,0012	<0,0012	0,0039	0,1
16	Crom total	0,0086	0,0014	<0,0013	0,0043	1
17	Crom hexavalent	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,1
18	Cadmiu	0,002	0,0005	0,004	0,0008	0,2

III	INDICATORI PENTRU APE PLUVIALE (mg/l)	Sem. I 2017 Raport de incercare Nr. 2034/2/AI din 21.06.2017	Sem. II 2017 Raport de incercare Nr. 4313/2/AI din 05.12.2017	Valori maxim admise conform Autorizatiei 26/10.03.2017
1	pH	8,3	7,5	6,5-8,5
2	Suspensii	8	16	35
3	CBO5	3,39	3,36	25
4	CCOCr	<30	<30	40
5	Reziduu filtrabil la 105°C	286	115	1000
6	Subst. extractibile cu solventi	<20	<20	10
7	Hidrocarburi petroliere	<0,10	<0,10	1

IV	INDICATORI PENTRU APE SUBTERANE (mg/l) FORAJ P1	Sem. I 2017 Raport de incercare Nr. 2034/3/AI din 21.06.2017	Sem. II 2017 Raport de incercare Nr. 4313/3/AI din 05.12.2017	Limitemaxim admisibile conf. NTPA 001
1	pH	7,5	7,3	6,5 – 8,5
2	Suspensii	52	12	35
3	Nichel	<0,0012	0,017	0,5
4	Crom 6+	<0,05	<0,05	0,1
5	Crom total	0,0019	<0,0013	1
6	Cupru	0,0040	<0,001	0,1
7	Zinc	0,029	0,088	0,5
8	Cadmiu	0,0007	<0,0004	0,2
9	Fier	0,156	0,030	5
10	Cianuri totale	<0,03	<0,03	0,1
11	Aluminiu	0,112	0,014	5

V	INDICATORI PENTRU APE SUBTERANE (mg/l) FORAJ P2	Sem. I 2017 Raport de incercare Nr. 2034/3/AI din 21.06.2017	Sem. II 2017 Raport de incercare Nr. 4313/3/AI din 05.12.2017	Limitemaxim admisibile conf. NTPA 001
1	pH	7,6	7,1	6,5-8,5
2	Suspensii	44	28	35
3	Nichel	<0,0012	0,0057	0,5
4	Crom 6+	<0,05	<0,05	0,1
5	Crom total	<0,0013	<0,0013	1
6	Cupru	0,0010	0,0027	0,1
7	Zinc	0,0042	0,104	0,5
8	Cadmiu	<0,0004	0,0008	0,2
9	Fier	0,113	0,068	5
10	Cianuri totale	<0,03	<0,01	0,1
11	Aluminiu	0,020	0,145	5

VI	INDICATORI PENTRU APE SUBTERANE FORAJ P3	Sem. I 2017 Raport de incercare Nr. 2034/3/AI din 21.06.2017	Sem. II 2017 Raport de incercare Nr. 4313/3/AI din 05.12.2017	Limite maxim admisibile conf. NTPA 001
1	pH	7,7	7,1	6,5-8,5
2	Suspensii	54	34	35
3	Produse petroliere	0,10	<0,10	5

Calitatea apei uzate epurate evacuata de IAR S.A. a fost monitorizata prin analize periodice efectuate atat prin laboratoriul propriu, cat si prin analize efectuate de laborator acreditat RENAR astfel: trimestrial pentru apele uzate tehnologice si menajere si semestrial pentru apele pluviale si pentru forajele de observatie a panzei freatice, in conformitate cu cerintele Autorizatiei de gospodarire a apelor. În decursul anului 2017 s-au inregstrat depasiri ale valorii minime de 2% pentru azotul amoniacal din apele uzate, ca urmare a modificarii unor parametrii din Autorizatia de gospodarire a apelor. Pentru corectarea acestui lucru s-a demarat, la statia de epurare, implementarea metodei Ydro Process cu firma SC TEMACO IMPEX SRL.

Monitorizarea calitatii apei subterane prin cele 3 foraje de observatie are ca scop observarea evolutiei in timp a calitatii apei freatice si prin aceasta evidentierea influentei activitatii desfasurate pe amplasament asupra apei freatice. Pentru acesti indicatori nu exista limite maxime impuse prin autorizatie.

Din analiza indicatorilor monitorizati, reiese ca valorile acestora, mai puțin azotul amoniacal, se incadreaza in limitele impuse de Autorizatia Integrata de Mediu si de Autorizatia de Gospodarire a Apelor.

10. ZGOMOT SI VIBRATII

IAR SA este amplasata intr-o zona izolata, neexistand riscul afectarii confortului populatiei prin emisii de zgomote si vibratii daunatoare. La nivelul unitatii nu se impun restrictii privind activitatea in timpul anului, indiferent de perioada desfasurarii. Sursele generatoare de zgomot sunt sistemele de evacuare a poluantilor rezultati din procesele de ardere si procesele tehnologice desfasurate pe amplasamentul societatii si probele de incercare la sol a aeronavelor. Masuratorile efectuate in noiembrie 2013 cu ocazia intocmirii Raportului de amplasament au demonstrat ca nivelul de zgomot masurat pentru toate cele 4 puncte de masurare nu depaseste valoarea admisa de 65 dB la limita zonei functionale, conform STAS 10009/88.

11. MANAGEMENTUL DESEURILOR

Surse, categorii de deşeuri, mod de gestionare

Nr. crt.	Denumire deseu	Cod deseu conform 856/2002	Cantitatea generata in 2017 tone	Gestiune deşeuri		
				Valorificare 2017 tone	Eliminare 2017 tone	Stocare temporara tone
1	Slam din baile de galvanizare	11 01 09*	0,4	-	0,14	0,56
2	Rasini schimbatoare de ioni epuizate	19 08 06*	0	-	0,214	2,336
3	Deseuri substante chimice pericu-loase, inclusiv subst. de laborator	16 05 06*	0,109	-	0,394	0
4	Deseuri de materiale cu continut de solventi neutilizabile	08 01 11*	0,457	-	0,86	0,012
5	Absorbanti, filtre, echipamente de protectie, carpe de stergere impregnate cu substante periculoase	15 02 02*	0,739	-	0,666	1,203
6	Deseuri de la decaparea vopselelor	08 01 17*	2,210	-	0,832	2,058
7	Ulei uzat de la intretinerea utilajelor	13 02 08*	0,018	-	0,178	0,210
8	Deseuri de mase plastice	20 01 39	0,48	0,726	-	0,149
9	Deseuri de ambalaje contaminate	15 01 10*	0,41	-	0,696	0,059
10	Materiale plastice şi cauciuc	19.12.04*	0,253	0,056	-	0,282
11	Deseuri de emulsii	12 01 09*	0,570	-	0,770	0
12	Deşeuri de adezivi şi cleiuri	08.04.10	0,015	-	-	0,015

13	Deşeuri de tonere	08.03.17*	0,090	-	-	0,090
14	Deşeuri de degresare	11.01.13*	0,954	-	-	0,954
15	Deseuri menajere	20 03 01	48,016	-	48,016	0
16	Deseuri de fier vechi	17 04 05	806,74	806,74	-	0
17	Deşeuri de aluminiu	17.04.02	0,49	0,49	-	0
18	Span de otel	12.01.01	1,72	1,72	-	0
19	Span de aluminiu	12.02.03	1,29	1,29	-	0
20	Ambalaje hârtie carton	15.01.01	3,72	3,72	-	0
21	Deşeuri de vată minerală	17.66.04	6,12	6,12	-	0
22	Deşeuri de la construcţii (moloz)	17.09.04	22,62	-	22,62	0

Activitatea de gestionare a deseurilor conform Legii 211/2011 este coordonata de Responsabilul de deseuri numit prin decizie de conducatorul unitatii si instruit in domeniu conform cerintelor standardului ocupational pentru aceasta activitate.
Activitatea de gestionare a deseurilor la nivelul intreprinderii este reglementata printr-o instructiune proprie de organizare si functionare: IOF-9-006, care stabileste conditiile, metodele si atributiile in gestionarea deseurilor pentru evitarea efectelor negative asupra sanatatii si securitatii in munca a personalului precum si asupra mediului.
Deseurile periculoase sunt colectate la locul producerii lor (sectii de productie, magazii, laboratoare, etc.) in ambalaje etanse, etichetate, care sa elimine orice risc privind posibilitatea imprastierii, curgerii sau contaminarii de orice fel a mediului inconjurator si a oamenilor si depozitate temporar in spatiul special amenajat, ingradit, acoperit si incuiat (tarcul de depozitare deseuri periculoase), de unde sunt preluate periodic pentru eliminare prin firma autorizata, pe baza de contract. Fiecare deseu periculos este caracterizat prin „Fisa deseului", avand la baza buletinele de analiza efectuate prin laboratoare specializate.
Deseurile nepericuloase rezultate pe fiecare tip de activitate se sorteaza la fiecare loc de munca, colectarea acestora efectuandu-se pe trei nivele: individual, la nivel de compartiment/sectii si la nivel de societate.
Deseurile nepericuloase sunt colectate in containere specifice pentru fiecare tip de deseu, in locuri special amenajate. Cu exceptia deseurilor menajere care se colecteaza saptamanal, celelalte tipuri de deseuri se colecteaza dupa necesitati.
Transportul deseurilor colectate la nivel de societate si valorificarea deseurilor reciclabile se face prin grija S900 mecanic-sef prin firme specializate, pe baza de contract : REMAT, COMPREST.
Evidenta gestionarii deseurilor se transmite lunar la APM Brasov de catre responsabilul de mediu si anual, la solicitarea autoritatilor de mediu pentru anul anterior. Astfel, IAR SA a predat la APM Brasov situatia gestiunii deseurilor pentru anul 2017 in conformitate cu Anexa1 a HG 856/2002, care a fost inregistrata la APM cu nr. 1313/26.01.2018.

12. GESTIUNEA SUBSTANTELOR SI PREPARATELOR CHIMICE PERICULOASE

Societatea detine ***Fise de securitate*** pentru fiecare din substantele toxice si/sau periculoase pentru om si mediu pe care le detine si le utilizeaza in procesul de productie. Lista produselor care contin substante toxice si periculoase pentru om si mediu, utilizate in intreprindere este postata pe server si este permanent actualizata de persoana responsabila desemnata prin decizie. Societatea transmite catre autoritatile de mediu la solicitarea acestora, raportarile privind situatia produselor toxice si periculoase pe care le utilizeaza.
In scopul prevenirii producerii accidentelor si incidentelor de mediu si al asigurarii securitatii muncii, in IAR S.A. a fost implementata instructiunea interna ***IP-35-000: Managementul produselor toxice si periculoase***, precum si ***Instructiuni de lucru*** specifice pentru fiecare substanta si preparat.
Substantele periculoase sunt depozitate in incaperi care respecta conditiile legale de depozitare, sunt etichetate conform prevederilor legale si sunt gestionate de persoane instruite, care cunosc masurile ce trebuie luate in cazul unui accident. Spatiile de depozitare sunt semnalizate si dotate cu materiale de neutralizare a posibilelor scurgeri accidentale.

13. MANAGEMENTUL SITUATIILOR DE URGENTA

La nivelul societatii, politica de prevenire si management a situatiilor de urgenta in ce priveste protectia mediului se materializeaza in procedura de mediu: **IM-44-02: Prevenirea si combaterea poluarilor accidentale** precum si in „**Planul de prevenire si combatere a poluarilor accidentale**", care cuprinde:

- punctele critice din societate de unde pot proveni poluari accidentale (galvanizare, depozit carburanti, depozit chimicale)
- colectivul constituit pentru combaterea poluarii accidentale
- componenta echipei de interventie
- programul de masuri si lucrari in vederea prevenirii poluarii accidentale
- masurile ce se iau in caz de poluare accidentala
- fisa poluantului potential
- lista dotarilor si a materialelor necesare pentru sistarea poluarii accidentale
- programul de instruire a lucratorilor de la punctele critice si a echipei de interventie

14. MONITORIZAREA ACTIVITATII

14.1 Automonitorizarea

Automonitorizarea emisiilor si a calitatii factorilor de mediu este obligatorie si are ca scop verificarea conformarii cu conditiile impuse in actele de reglementare. Acest tip de monitorizare s-a facut in anul 2017 atat prin laboratorul propriu, cat si prin laboratoare care detin acreditarea ceruta de legislatia nationala .

Monitorizarea emisiilor de poluanti atmosferici s-a facut prin masuratori anuale executate de catre firma autorizata S.C. ECO SIMPLEX NOVA S.R.L si sunt prezentate centralizat in cap. 9.1

Monitorizarea emisiilor de CO2 in atmosfera s-a facut conform prevederilor „Planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de sera pentru anul 2017" si cerintelor Autorizatiei Nr.71/22.01.2013 privind emisiile de gaze cu efect de sera pentru perioada 2013-2020 (la data de 20.11.2017 autorizația GES şi-a încetat valabilitatea)

Calitatea apei uzate epurate evacuata de IAR S.A. a fost monitorizata prin efectuarea trimestriala a analizelor de specialitate prin laboratoarele acreditate ale institutului ECOIND Bucuresti, in paralel cu automonitorizarea prin laboratorul de analiza a apelor propriu al IAR SA. Valorile masuratorilor pentru parametrii monitorizati sunt prezentate centralizat in cap. 9.2

14.2 Supraveghere din partea organelor de control

Activitatea IAR SA in anul 2017 pe linie de protectie a mediului a fost monitorizata prin controale de specialitate din partea organelor abilitate cu atributii de control: Garda de Mediu – Comisariatul Judetean Brasov, SGA Brasov si Administratia Nationala Apele Romane - Directia Bazinala Olt. In urma controalelor efectuate au fost intocmite Procese Verbale de Control/ Note de constatare, prin care societății i s-au stabilit următoarele măsuri:

- să solicite revizuirea Autorizației Integrate de Mediu – termen 31.01.2018,
- să asigure funcționarea stației de epurare astfel încât indicatorul la care s-au înregistrat depășiri (azotul amoniacal) să se încadreze în limitele impuse – termen permanent.

15. INCIDENTE DE MEDIU SI RECLAMATII

In cursul anului 2017 nu au fost inregistrate incidente de mediu sau reclamatii.

16. INVESTITII SI CHELTUIELI DE MEDIU

In cursul anului 2017 au fost facute urmatoarele cheltuieli legate de protectia mediului:

1. Cheltuieli pentru domeniul emisiilor de gaze cu efect de sera = 4637 lei
2. Taxe de mediu = 6000 lei
3. Cheltuieli pentru domeniul deseurilor = 53766 lei
4. Cheltuieli pentru monitorizarea emisiilor de poluanti in apa, aer, sol = 13015 lei

Total cheltuieli de mediu /an 2017 : **77418 lei**

17. PROGRAMUL OBIECTIVELOR DE MEDIU, STADIUL REALIZARII MASURILOR DIN PLANUL DE ACTIUNI

IAR SA si-a indeplinit toate obligatiile privind cele 5 masuri de retehnologizare desfasurate pe durata a 5 ani, prevazute in autorizatiile de mediu anterioare. Actuala autorizatie integrata de mediu nu are plan de actiuni, activitatea desfasurata in prezent si noile limite de monitorizare fiind conforme cu cerintele celor mai bune tehnici disponibile.

Raportul anual de mediu are anexat:
- Bilanțul solvenților utilizați în anul 2017,
- Măsurătorile efectuate de ECO SIMPLEX NOVA privind nivelul emisiilor în aer,

Având în vedere că în anul 2017, IAR SA a consumat o cantitate mai mare de o tonă de tricloretilenă şi în urma întocmirii planului de gestionare al solvenților cu conținut de compuşi organici volatili s-a constatat că nu s-a depăşit valoarea limită pentru emisiile fugitive (15% din cantitatea de solvent utilizată).

DIRECTOR GENERAL
ing. Neculai BANEA

Responsabil Protectia Mediului
ing. Teodor STANCU